

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اتومي بم

- اتومي انرژي زمونږ په ژوند کې ډير زيات ارزښت لري د ذکرشوي انرژي څخه په ملکي اونظامي چارو کې کار اخستل کيږي په ملکي چارو کې ورڅخه دبريښنا په منظور او په نظامي چارو کې ورڅخه دوسلو (اتومي بم) په منظور کار اخستل کيږي انسان کولای شي داتومي بم په وسيله نړۍ تباه کړي څرنگه چې مونږ مسلمانان يو نويو مسلمان بايد اتومي بم دنړۍ دتباهي په منظور نه بلکې د خپل دين او خاورې څخه دفاع په منظور جوړ کړي ترڅو دکفري نړۍ له شرڅخه په امان شي
- الله په قران کریم کې فرمايي
- واعدوا لهم ما استطعتم من قوة ومن رباط الخيل ترهبون به عدا الله و عدوكم و اخرين
- من دونهم لا تعلمونهم الله يعلمهم و ما تنفقون شي في سبيل الله يوف اليكم و انتم
- لا تظلمون (سورة انفال الاية ٦٠)
- ژباړه : تيارى و نيسى دي كافرو ته څومره چې ستاسو طاقت وي د تړلو داسونو نه چې تاسو وپروى په دې سره دشمنان دالله اودشمنان ستاسو اونور كسان دي ددوي نه غير چې تاسو يي نه پيژنى الله پيژني دوي او هغه شى چې تاسو يي خرچه كوى دكوم شي نه دالله په لار كې پوره به درگړي تاسوته اجر و نه او په تاسوبه ظلم و نه شي
- نومسلمان ته دخپل دين او خاورې څخه ددفاع او كافروسره دمقابلي لپاره دوسلو په جوړولو امر شويدي او همدارنگه په ملكي چارو كې داوسپني او نوروشيانولكه اتومي انرژي اوداسي نوروڅخه د گټي اخستلو امر شويدي نو اتومي بم هم يوه وسله ده چې مسلمان يي بايد دخپل دين او خاورې څخه د دفاع په منظور جوړه كړي چه مثال يي ديو چاقودى چه څوك يي د خربوزي بادرننگ تركارى اونوروشيانودپري كولو لپاره استعمالوي او څوك يي دانسان دوژني لپاره استعمالوي داتومي بم څخه بايد دخپل دين او خاورې څخه ددفاع په خاطر گټه پورته شي او همدارنگه داتومي انرژي څخه بايد دبريښنا د توليد په موخه گټه پورته شي

هستوي تعاملات

- هغه تعاملات چې د یو عنصر په هسته کې دهستوي موادو دتغییر په اساس صورت نیسي اود یونوي عنصر اتوم لاس ته راځي دهستوي تعاملات توپه نامه یادېږي د یو شمیر مهمو هستوي تعاملاتو د ایجادیدو لپاره په عمومي ډول داساسي ذراتو لکه

- (نیوترونونو) څخه یوه ذره د مشخص جسم په مخ کې ورته هدف وایي واردوي

دهستوي تعاملاتو انرژي

- هستوي تعاملات د انرژي له مخې په دوه قسمه دي

- (۱) هغه تعاملات چې په هغه کې تودوخه تولیدېږي د Exoergic تعاملاتو په نوم یادېږي

- (۲) هغه تعاملات چې تودوخه اخستونکي دي د Endoergic تعاملاتو په نوم یادېږي

- د انشتاین د معادلې په اساس کتله له منځه نه ځي بلکه هغه په انرژي بدلیږي او معکوس همداکار اجرا کېږي دهغې مشهوره معادله کومه چې دکتلي او انرژي ترمنځ ارتباط ښی دده

$$E = m c^2 \quad \bullet$$

- دلته E انرژي m کتله او c² د نور سرعت دی په هستوي تعاملاتو کې دکتلي تبدیلی په Δm سره ښی

- کله چې د یوې کتلي سرعت د نور د سرعت د مربع سره مساوي شي نو په انرژي بدلیږي

- کله چې دیورانیم دوه سوه پنځه دیرش یوه هسته د نیوترون په وسیله بمبار شي نو

- 200Mev انرژي ورڅخه لاس ته راځي نو مونږ ته داسوال پیدا کېږي چې دا انرژي له کومه شوه د انشتاین د معادلې په اساس یوه اندازه کتله په انرژي تبدیله شوي ده

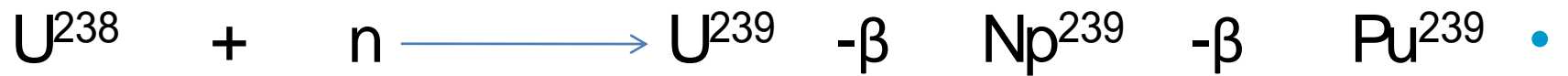
- په هستوي تعاملاتو کې اکثره وختونه د لاسته راغلي موادو کتله د تعامل کوونکو موادو دکتلي څخه کمه وي چې دکتلي کمه شوي برخه په انرژي باندې بدلیږي

دهستي ماتول Nuclear fission

- په ۱۹۳۹م کال کې Hann او Strassmann الماني کيمياپوهانو داکشف کړل چې کله ددرندواتومونو هستې لکه U^{235} دنيوترون په وسيله بمباردشي ديورانيم هسته په دوو بيلو هستو باندې بدلېږي لومړی يورانيم نيوترون جذبوي او په U^{236} باندې بدلېږي چې ديورانيم يو غير ثابت ايزوتوپ دی او وروسته په دوو هستو باندې چې ددووڅخه تر درې پورې نيوترونونه او زيات مقدار انرژي هم ورسره ازادېږي بدلېږي نو مونږ دهستي ماتيدل Nuclear fission داسې تعريفوو
- هغه تغيراتو ته ويل کېږي چې په هغه کې ديو اتوم هسته په وړو برخو تقسيمېږي
- يوه هسته کولای شي چې په مختلفو طريقو ماته شي او دهغې څخه مختلفې هستې لاس ته راشي د U^{235} دهستي ماتيدل په 35 مختلفو طريقو صورت نيسي او ديورانيم دهستي دمستقيم اویا غير مستقيم تخريب څخه 36 مختلف عناصر لاس ته راځي

- د U^{235} ایزوتوپ په شان یوزیات شمیر نور درانده ایزوتوپونه هم د نیوترونونو د بمبارد په وسیله په اسانۍ سره تجزیه کیري مگر دهغوي دېلي څخه یواځي د U^{235} , Pu^{239} عناصر دبطي نیوترونونو په وسیله هم دتجزيي وړ دي

- پلوتونیم یو رادیواکتیف عنصر دی او په مصنوعي ډول یي په اتومي ریاکتورونو کې لاسته راوړي په داسې ډول چې لومړی د U^{238} هسته دنیوترون په وسیله بمبارد کوي چې داهسته په U^{239} چې دیورانیم یو ایزوتوپ دی بدلیږي وروسته دبیتا یوه وړانگه ورڅخه خارجیري اوپه Np^{239} بدلیږي چې ددې څخه هم دبیتا یوه وړانگه خارجیري او په Pu^{239} بدلیږي

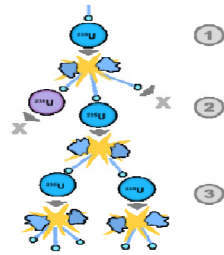
- کله چې د Pu^{239} هسته دنیوترون په وسیله بمبارد شي دپلوتونیم هسته په دوو نورو هستو باندي بدلیږي لومړی پلوتونیم نیوترون جذبوي اوپه Pu^{240} باندي بدلیږي چې د پلوتونیم یو غیر ثابت ایزوتوپ دی او وروسته په دوو هستو باندي چې درې نیوترون او زیات مقدار انرژي هم ورسره ازادیږي بدلیږي

هستوي زنجيري تعاملات

- هغه عمليه ده په کوم کې چې نيوترون دراتلونکي عمليي لپاره زياتول (زيروول) کيږي
- په هستوي ماتولو کې زيات مقدار انرژي ازاديري دمثال په ډول ديورانيم دهرې هستي د ماتولو په صورت کې 200Mev انرژي ازاديري دغه انرژي سره له دې چې لوي مقدار دی خو دومره نه ده چې په صنعتي لحاظ ورڅخه استفاده وشي مگر که وکولاي شو دکار وضع داسې ترتيب کړو چې دتجزئي لاندې جسم په محدود وخت کې سوري شي نودهغه څخه زيات مقدار انرژي لاسته راوړلای شو دمثال په ډول د ^{235}U ديوې هستي د ماتيدو په صورت کې 2 نيوترونونه ازاديري که وضع داسې ترتيب شي چې ددې نيوترونونو څخه هريو وکولاي شي سوري توليد کړي دغه دوه نيوترونونه

- $2^2=4$ نیوترونونه کیري دغه څلور نیوترونونه په خپل وار هر یو دوه نیوترونونه ازادوي یعنی $2^3=8$ نیوترونونه ازادوي چې دا عملیه دجسم دټولې کتلې تر محو کیدو پورې ادامه پیداکوي او په بې سارې ډول زیات مقدار انرژي لاسته راځي اوس که دغه زیاته انرژي یو دم او په ډیره لنډه موده کې ازاده شي چاودنه رامنځته کوي داتومي بم جوړښت په همدې ډول دی مگر که دغه انرژي په تدریجي ډول او دکنترول وړ حالت سره سره ازاده شي کولای شو دهغه څخه صنعتي استفاده وکړو لکه په اټومي ریاکتورونو چې اټومي انرژي کنټرولي بڼه لري

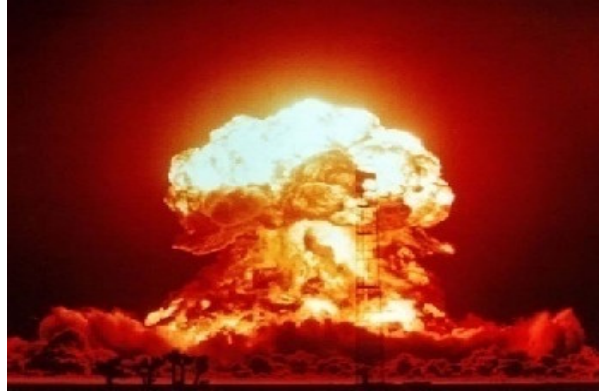

- دپورته نظریاتو څخه په گټې اخستني دټولې نړۍ پوهان په دې هکله خپلو څیړنو ته ادامه ورکوي او دهرې ورځې په تیریدو سره نوي انکشافاتو ته لاره پیدا کوي

اتومي بم

- هغه بم کوم چې داساسي هستوي ځنځيري تعاملاتو غوندي تيز عمل کوي داتوم بم په نوم ياديږي يا په بل عبارت اتومي بم دغير کنترول شوي ځنځيري تعامل څخه عبارت دی
- اتومي بم لرونکی ددوه ماتيدونکو مادو U^{235} او Pu^{239} او ديوې چاوديدونکې مادې (TNT) دی کله چې (TNT) مواد وچول شي دغه (TNT) موادديورانيم کتله په نورو کتلو بدلوي اودوه مختلفي کتلي دچاودنې په اساس منځ ته راوړي چې په نتيجه کې په ځنځيري تعامل باندي بدليږي او بم انفجار کوي چې په زياته اندازه حرارتي انرژي توليدوي هغه حرارت چې داتومي بم دانفجار په اثر توليديږي 10مليونه سانتي گريد حساب شوی دی ځينو کتابونو دغه حرارت 100 مليونه فارنهایت بنودلی دی او همدارنگه ورسره گاما وژونکې وړانگې هم ازاديږي چې ژوندي جري ته ډير ضرر رسوي چې دغه وړانگې تر ډيره وخته پوري په فضا کې پاتي کيدی شي که چيرته بم دځمکې سره نژدې وچوي نو په دې صورت کې خاوري او دورې فضا ته پورته کوي او په فضا کې راديواکتيف مواد خپريږي او دغه خاوره دککړي خاوري په نوم ياديږي او دغه شعاکاني زياته ساحه تر خپل اثر لاندې راولي
- داتومي بم دچاودنې ازاده شوي انرژي په درې برخو ويشل کيږي
- لومړی : 35% دتودوخي انرژي دلمبې په شکل توليدوي
- دويم : 50% دطوفان په شکل فشار او انرژي توليدوي
- دريم : 15% دراديواکتيف موادو لکه نيوترون ،گاما، الفا او بيتا وړانگو په شکل خپروي او شاوخوا چاپيريال په خطرناکو راديواکتيف ايزوتوپونو ککړوي
- نوټ : په اتومي بم کې ديوراني-3م کتله (۱۰ ۰) اودپلوتونيم کتله د(۱۰ - ۱۵) کيلو گرامو په شاوخوا کې ده چې داسرارو جز دی

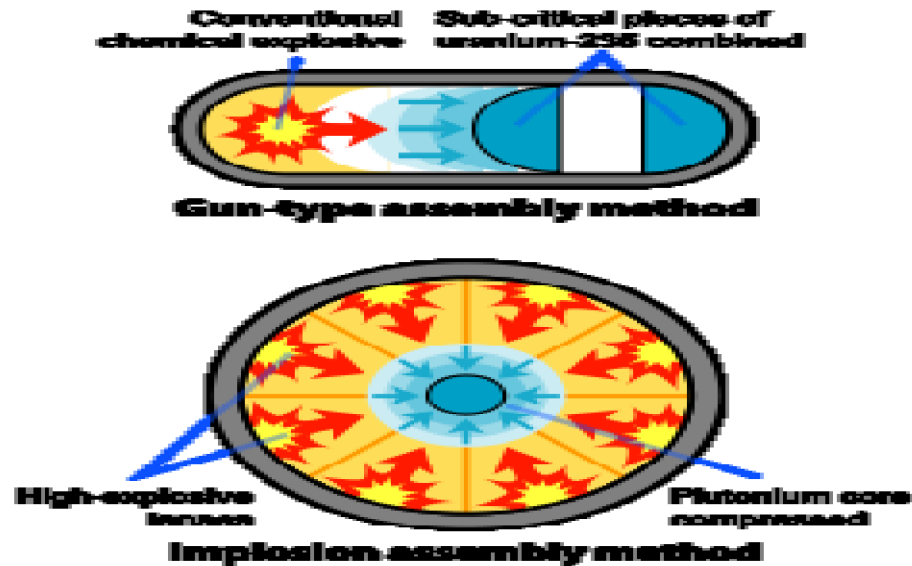
- (TNT) : یو ډول کیمیاوي چاودیدونکی مرکب دی چې دهستوي انرژي دواحد په ډول ورڅخه کار اخستل کيږي يعني دچاودیدونکو موادو قوه اټکل کوي

- داتومي بم دچاودنې يو انځور
- په تخنيکي لحاظ اټومي بم په دوه شکلونو جوړيږي
- (۱) Gun type method
- په دې ميتودکې ديوپايپ په دوؤسرونو کې ديورانيوم
- دوه ټوټې ايښودل کيږي چې ديورانيوم ديوې ټوټې خواته TNT مواد ايښودل شوي وي کله چې TNT مواد وچول شي نو ديورانيوم يوه ټوټه په بله باندې توغول کيږي چې په نتيجه کې تعامل شروع کيږي او بم انفجار کوي

Implosion assembly method (۲)

- په دې میتود کې په یورانیم باندې د فشار راوړلو په وسیله چاودنه تر سره کېږي په داسې ډول چې یورانیم دهستی په شکل د
- TNT موادو په واسطه احاطه کېږي کله چې TNT مواد وچول شي نو په یورانیمو فشار راوړي او تعامل شروع کېږي او بم انفجار کوي

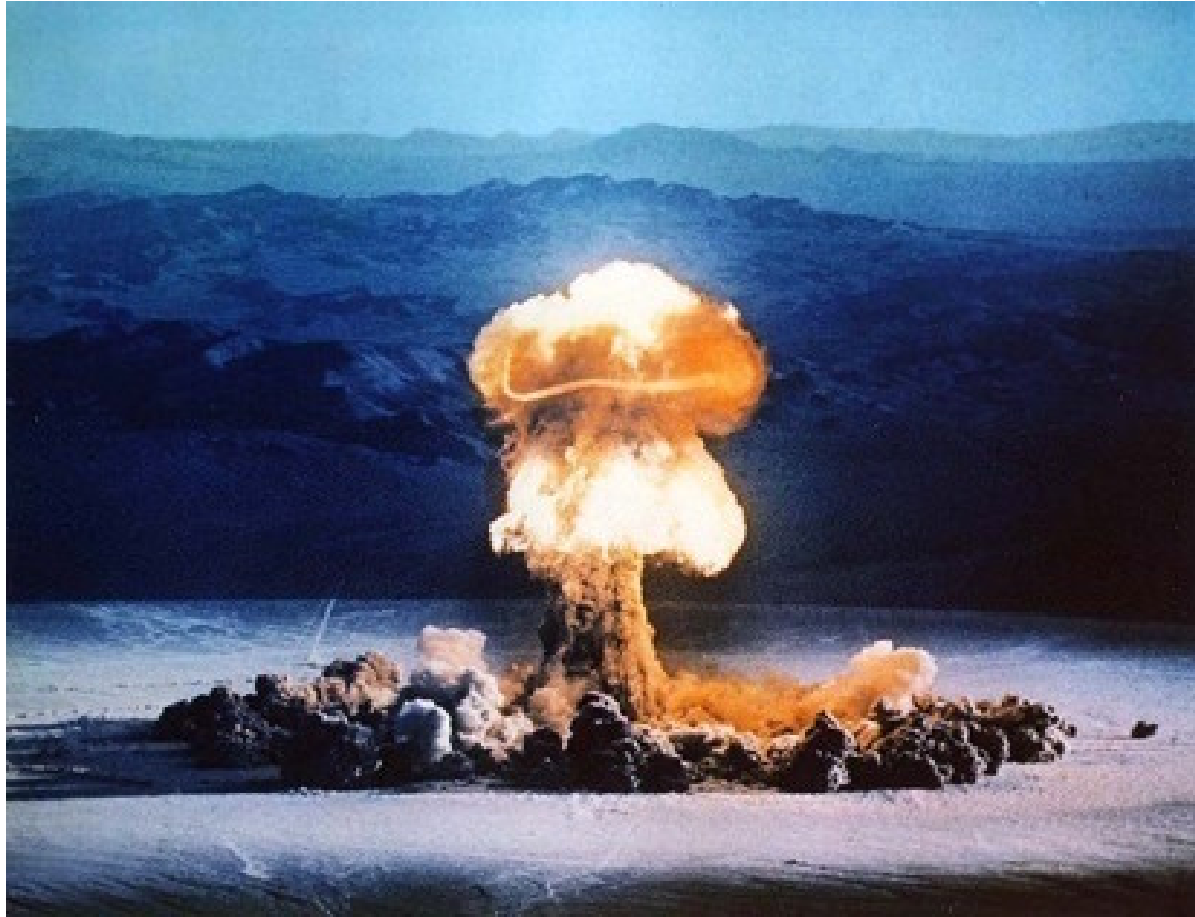

- په لو مړي انځور کې د ټوپک ډول میتود اودوهم انځور کې د فشار راوړلو میتود ښودل شوي دي
- هغه هیوادونو چې اتومي بمونه یې ازمويلي دي عبارت دي له چین ، امریکا ، روسیه ، هند ، فرانسه ، انگلستان ، پاکستان او شمالي کوریا څخه .

لومړی اتومي بم اودمنهاتن پروژه

- ۱۹۳۹م کال داگست په دوهمه ددوهمې نړيوالې جگړې دشروع کيدو څخه مخکې
- Albert einstein دامريکا جمهوررئيس Franklin roosvelt ته ديورانيم بم دجوړولو لپاره يو خط وليکه .
- دامريکا جمهوررئيس وويل چې ديورانيم سره دکار کولو لپاره يوه کميټه بايد موجود وي او دبتې دتحقيقاتو لپاره ئي څه پيسې هم ورکړې په ۱۹۴۲م کال کې دډيرو ستونزو څخه وروسته امريکا دمنهاتن په پروژه کار پيل کړ او داکار په ۱۹۴۳م کال د US army corps انجنيرانو په غاړه واخسته اودمنهاتن دانجنيرانو دضلعې په حيث وپيژندل شو اودمنهاتن پروژه يې ورته ويله او مشري ئي د
- Leslier groves په غاړه وه دپروژې په داخل کې ډير محلونه شامل وو په واشنگټن کې دHanford محل چې ديورانيمو دغني کولو لپاره جوړ شوی وو
- د Oookridge tennessee محل کوم چې په اوله کې ديورانيمودغني کولو دپاره جوړشوي وو د Los alamos محل چې په نوي مکسيکو کې وو چې د بم دتحقيق انکشاف او ډيزاين لپاره ساينسي محور وو نورو محلونو بالخصوص د Brekley دتشنع لابراتوار اود Chicago ميتالورژيکي لابراتوار په دې پروژه کې فعاله ونډه واخسته .
- ددې پروژې ټولې چارې اوساينسي هدايات دفزیک پوه Robert oppenheimer د
- له خوا اداره کيدې .
- د ۱۹۴۵م کال دجولاي په شپاړسمه لومړی اتومي بم Trinity د لومړي ځل لپاره دامريکا دنوي مکسيکو د Alamos په دښته کې چې دسمندر دسطحې څخه 7000 فوټه ارتفاع لري وازمايل شو او ماتيدونکي مواد ئي پلوتونيم وو کوم چې په
- Hanford کې حاصل شوي وو

- هغه سائنس پوهانو چي دمنهاتن په پروژہ کي يي کار کاوه عبارت دي له
- Winger او Leo szilard ,David ohm , Oppenheimer , Edward teller
- څخه دمنهاتن په پروژہ دوه بليونه ډالر ولگول شو

- دلومرني اتومي بم دچاودني انځور

-
-
-

په هیروشیما او ناگاساکی بنارونوباندي استعمال شوي اتومي بمونه

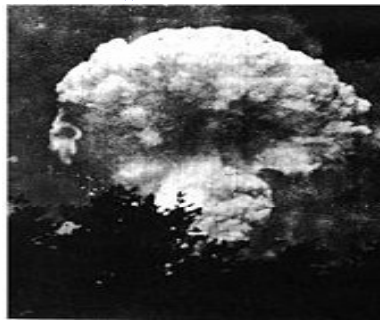
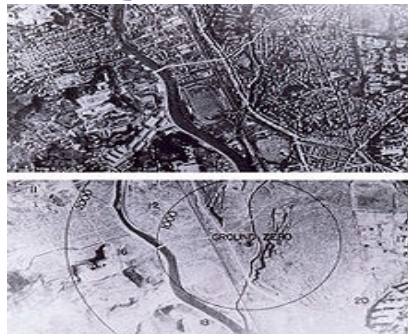
- ددوهم نړیوال جنگ په جریان په ۱۹۴۵م کال د امریکا متحده ایالاتو دوه اتومي بمونه دجاپان په هیروشیما او ناگاساکی بنارونو استعمال کړل دغه لومړي اتومي بمونه وؤ چې په نړی کې استعمال شول امریکا بریتانیا او چین په گډه ۱۹۴۵م کال د جولای په ۲۶ نیټه دلوټس پام دا اعلامیې په اساس دجاپان څخه دتسلیمی غوښتنه وکړه مگر جاپان ونه منله چې په جواب کې ئې د امریکا جمهوررئیس ترومن په جاپان داتومي بم داستعمال امر ورکړ چې ۱۹۴۵م کال د اگست په ۶ نیټه ددوشنبې په ورځ دسهار په 8:15 دقیقو لومړی اتومي بم Little boy د هیروشیما په بنار وغورځول شو چې د 166000-90000 پورې خلک په کې ووژل شو
- دوهم بم Fat man هم ددې کال د اگست په ۹ نیټه دسهار په 11:00 بجو د ناگاساکی په بنار وغورځول شو چې 80000-60000 پورې خلک په کې ووژل شو په هر بنار کې تقریباً نیمائی مړینه په لومړی ورځې کې رامنځته شوه د هیروشیما دصحت د یوې ادارې د اټکل له مخې د 20-30% خلک داور دلمبو په وجه د
- 15-20% خلک د شعاگانو په وجه اود 50-60% خلک د زخمونو په وجه مړه شول .
- ۱۹۴۵م کال د اگست په ۶ نیټه هیروشیما داتومي بم داستعمال لومړی هدف وؤ
- له دې څخه علاوه دوه نور ځایونه Kokura او Nagasaki هم داتومي بم داستعمال لومړي هدفونه وؤ خو دغه بنارونه دهوا د خرابوالي په وجه پاتې شول لومړی اتومي بم د یوې B29 ډوله الوتکې په وسیله چې Enola gay نومیده اودهغه پیلوټ
- Colonel paul Tibbets وؤ اودهغه همکار Sterling parson وؤ د هیروشیما په بنار استعمال شونوموړې الوتکه د ۱۹۴۵م کال د اگست په ۶ نیټه ددوشنبې په ورځ د مغربي فاسفیک د North Tinian د field هوآئې ډگر څخه والوته د الوتکې درسیدو څخه یو ساعت مخکې جاپاني رادارونو دجاپان جنوبي برخې ته د امریکائی الوتکې رسیدل کشف کړل دراديو نشریات په ډیرو بنارونو ودریدل چې یو ئې هم

- هیروشیما وؤد ۶ ساعته پرواز څخه وروسته الوتکه په 15 : 8 دقیقود هیروشیما ښار ته ورسیده او بم ئی وغورځاوه دتیزی هوا له امله الوتکي خپل هدف چي د Aio Bridge وؤ غلط کړ او 240m ليري يي په Shima Surgide Clinic باندي بم وغورځاوه

- دغي بم 13000 ټنه TNT وزن درلود شعاکاني ئی ترډيري ليري فاصلي پوري خپري شوي دغي بم (11Km²) علاقه تباه کړه اود امریکایانو داتکل له مخي (12Km²) ښار تباه شوي دی جاپانیانو معلومه کړه چي دهیروشیما 69% آبادي ړنگه شوي او 6-7% نقصاني شوي ده

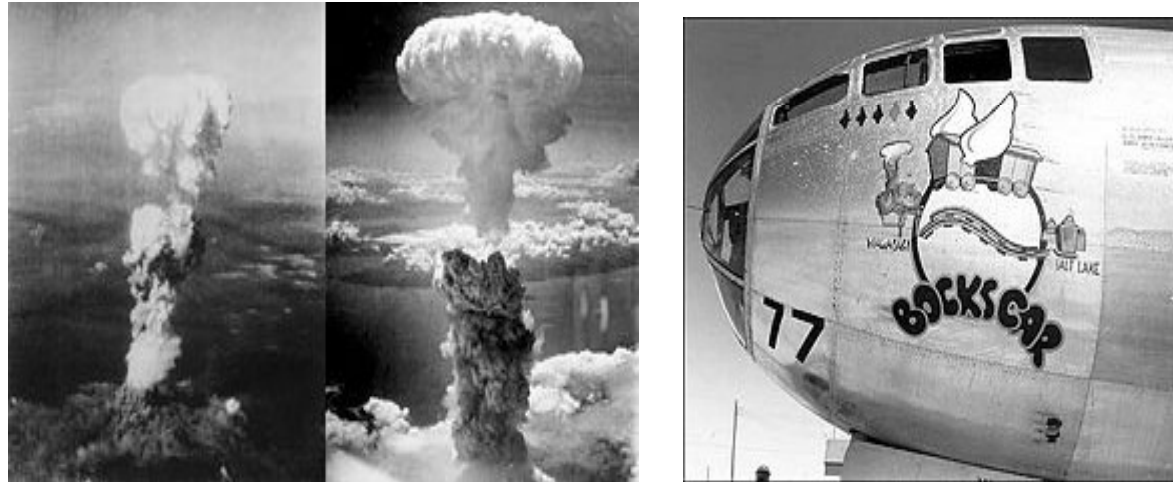
- د 80000-70000 پوري خلک يا تقريباً 30% خلک سمدستي مړه شول او

- 70000 نور ژوبل شول 90% ډاکتران او 93% نرسان مړه اوتپيان شول دهیروشیما اوسیدونکو ته داتومي بم په باره کي هيڅ خبرداری نه وؤ ورکړل شوی

- لومړی انځور د Enola gay الوتکي دی دوهم انځور دهیروشیما د بمباری دی اودریم انځور دجاپان دهیروشیما دښار دی چي د بمباری څخه مخکي او وروسته ښودل شوی دی

- د ۱۹۴۵ م کال داگست په ۹ نیټه دسهار په 11 : 00 بجو B29 ډوله الوتکې
- Bock s Car چې پیلوټ ئې Major Charles W Sweeny وؤ اودهغه همکار
- Captain Frederick C Bock وؤ دویم اتومي بم Fat Man دناگاساکی په ښار وغورځاوه
- ددویم بم هدف د Kokura ښار وؤ خو دخرابې هوا له امله دناگاساکی ښار وټاکل شو داگست
- په ۹ نیټه دسهار په 7 : 50 دقیقو دناگاساکی په ښار کې دخطر زنگ ووهل شو په 8 : 30
- دقیقو خلکو ته وویل شو چې حالات عادي دي او کوم خطر نه شته په 10 : 53 دقیقو دوه
- B29 ډوله الوتکې دناگاساکی ښار ته ورسیدې درې دقیقې وروسته په 11 : 00 بجو د B29
- ډوله الوتکې پیلوټ دپراشوت په ذریعه بم وغورځاوه یوه دقیقه وروسته دچاودنې گردونو
- دناگاساکی فضا ونيوله بم په Urakami valley کې 469 متره دځمکې څخه اوچت په هوا
- کې وچاودید اودښار مهمې برخې دیوې غونډې په ذریعه بچ پاتې شوي دغه بم د Pu^{239} څخه
- جوړشوی وؤ او 21000 ټنه TNT وزن ئې درلوده اوددغې بم دشعاگانو
- رفتار 1005Km/h وؤ دغې چاودنې د 80000-60000 پورې خلک ووژل .

- لومړی انځور د BockCar الوتکې دی دوهم انځور دناگاساکی ښار دچاودنې دی

دهستو یوځای کیدل Nuclear Fusion

• دغه تعامل د Fission معکوس تعامل دی مونږ کولای شو چې دهستو یوځای کیدونکي تعاملات په لاندې ډول تعریف کړو

• هغه تعامل چې په هغه کې دوه سپکې هستې سره یوځای کیږي او یوه درنده هسته جوړوي د Fusion تعامل په نوم یادېږي

• دمثال په ډول دډیوتریم دوه هستې سره یوځای کیږي او د هیلیم یوه هسته جوړوي د Fusion تعامل په هغه محیط کې تر سره کیږي چې تقریباً د 10^8-10^9 حرارت موجود وي

• څرنګه چې د Fusion تعاملات له حده زیات حرارت کې صورت نیسي له دې وجې نه دې تعاملاتو ته Thermo nuclear تعاملات وائي

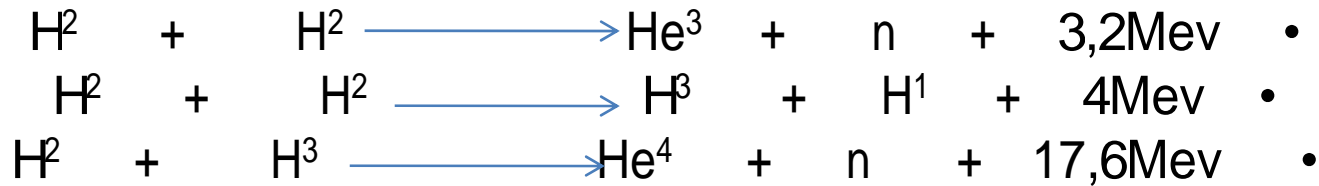
• د Fusion په تعامل کې د لاسته راغلو موادو کتله د تعامل کوونکو موادو دکتلي څخه زیاته وي او دغه حقیقت مونږ په لاندې معادله کې لیدلای شو

د تعامل مجموعي کتله $4,02277$ (amu) ده او $0,02017$ (amu) کتله په انرژي بدله شویده په دغې طریقي سره یوه زیاته اندازه انرژي لاسته راځي دغه پورتنی عملیه د هایدروجن بم H-bomb اساس تشکیلوي

هایدروجن بم

- هغه وژونکي اله ده چې دهایدروجن دایزوتوپونوڅخه د Fusion تعامل په صورت لاسته راځي ددغه بم استعمال دفوجي مقصدونو لپاره خاص دی دغه بم دهایدروجن ددوه ایزوتوپونو دیوتریم اودیوتریم D-D اویا دیوتریم اوتر + یتیم D-T دتعامل څخه لاسته راځي لکه په لاندې تعاملاتو کې

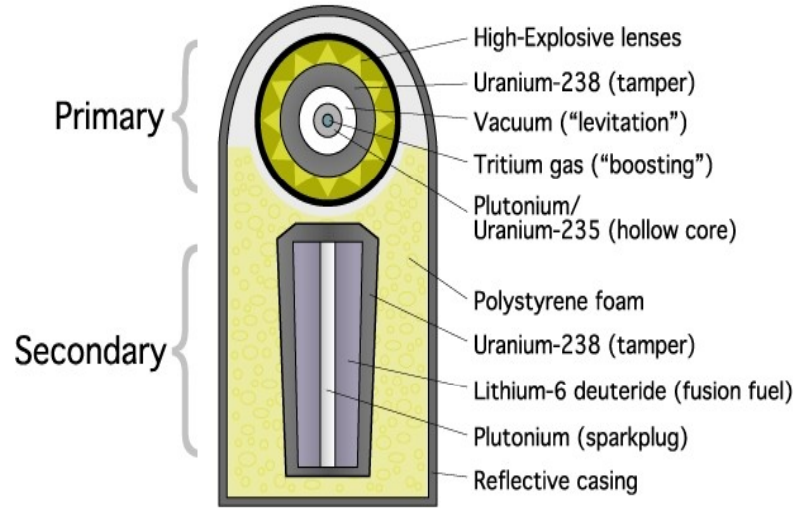

ددغه تعاملات د 20 ملیونه سانتي گريد تودوخې په موجودیت کې اجرا کېږي چې دغه انرژي داتومي بم څخه بغير لاسته نه شي راتلای نو په دې اساس هایدروجن بم له دوه برخو څخه جوړ دی چې لومړی برخه ئې د Fission بم څخه جوړه شویده چې Primary ورته وائي او دوهمه برخه ئې د Fusion بم څخه جوړه شویده چې Secondary ورته وائي چې په هغه کې هایدروجن دمایع په شکل اچول شوي وي کله چې لومړی برخه انفجار وکړي نو لا زمه تودوخه ددوهمې برخې لپاره برابروي او په دوهمه برخه کې تعامل شروع کېږي او وروسته دوهم بم انفجار کوي دهایدروجن بم بنسټیز جوړښت او نقشه دلومړي حل لپاره دهنګري امریکائي فزیک پوه

- Edward Teller اوپولنډي ریاضي پوه Marcin له خوا وکښل شو

- دهایدروجن بم لومړی پت دلا نډې برخو څخه جوړ دی
- ۱-دپلوتونیم او یا یورانیم کروي شکله پت چې منځ ئې خالي هسته لري
- ۲-دهایدروجن اتوم ایزوتوپ دتریتیموم غاز
- ۳-دهوا نه تشه برخه ۴- په لوړه کچه چاودیدونکي عدسني

- دهايډروجن بم دويم پټ دلا ندي برخو څخه جوړ دی
- ۱- دهايډروجن غاز ايزوتوپونه ديوتريم اوتریتیوم چې دمايع په شکل وي
- ۲- د U^{238} پوښ (Tamper)
- ۳- Reflective Casing

- دهايډروجن بم فزيکي شکل
- دهايډروجن بم چاودنه په حقيقت کي دهغه نورو اتومي بمونو څخه زياته ده کوم چې د
- Fission تعامل په اساس جوړ شوي دي هايډروجن بم تر اوسه ازمايل شوی دی خو په جنگونو کي استعمال شوی نه دی دهايډروجن لومړی بم د Ivy Mike په نوم دامريکا له خوا په ۱۹۵۲م کال دنومبر په لومړۍ نيټه دفاسفيک په بحيره کي وازمايل شو چې 1,2 مليونه تنه TNT وزن ئي درلوده

- دنری ترټولو ستر هایدروجنی بم چې تر اوسه ازمویل شوی دروسنی له خوا ازمویل شوی چې 57 ملیونه ټنه TNT وزن ئی درلوده اودتزار **Tasar** په نوم یادیري

• دتزار هایدروجنی بم انځور

- ویل کیري چې روسنی ته داتومی بم ټکنالوژي دیو جرمني کمیونسټ فزیک پوه
- **Klaus Fuchs** په واسطه پخواني شوروي اتحاد ته په پټه ولیردول شوه نوموړی فزیک پوه د شوروي اتحاد دامنیتی ټولنی **KGB** یو وتلی جاسوس غړی وو
- دتزار اتوم بم په ۱۹۶۱م کال داکتوبر په درویشتمه نیټه دیو روسی فزیک پوه
- اندري داخاروف په لارښوونه دارکتیک په بحیره (**Arctic Sea**) کې وازمایل شو په دې تړاو فزیک پوه داخاروف د شوروي اتحاد د هایدروجنی اتومی بم دپلار په صفت وپیژندل شو
- دتزار هایدروجن بم رادیواکتیف گرد (**Fallout**) داتوموسفیر 64 کیلو متره لوړ پورته شو اورنیا ئی 1000 کیلو متره لیرې واټن کې ولیدل شوه

- دتزار هايديروجن بم دچاودني انخو
- داتومي بم انتقال

- اتومي په خو طريقو سره خپل هدف ته انتقال اواستعماليري
- ۱ – د Gravity Bomb طريقه: په دې طريقه کې اتومي بم ديوې الوتکې په وسيله خپل هدف ته انتقال اواستعماليري لکه په هيروشيما او ناگاساکی ښارونو باندې چې د B29 ډوله الوتکې په وسيله استعمال شول چې دادهستوي وسلو داننتقال لومړۍ طريقه وه
- ۲ – د ICBMs طريقه: په دې طريقه کې اتومي بم داتومي کوپړۍ (War head) په شکل په يو بالاسټيک توغندي (Ballistic missile) باندې نصبيري اوبيا دتوغندي په واسطه خپل هدف ته انتقال اواستعماليري چې دې طريقې ته
- Intercontinental ballistic missile يا (ICBMs) وائي اوکوم توغندی چې په دې طريقه له سمندر څخه توغول کيږي نو دې طريقې ته بيا
- Submarine launched ballistic missile يا (SLBMs) وائي

په دې انځور کې يو SLBMs بالاسټيک توغندی ښودل کيږي چې دامريکا دسمندري قواوؤ له خوا توغول

- ۳ - MIRVs طريقه : په دې طريقه کې په يوبالاسټيک توغندي باندې زياتې اټومي کوپړۍ نصبېږي ترڅو مختلفو هدفونو ته ئې وتوغوي چې دې طريقې ته

- Multiple independently targetable reentry vehicles (MIRVs) وائي لکه دامريکا Peacekeeper missile چې کولای شي 10 اټومي کوپړۍ په يوځل وليږدوي

- دامريکا د Peacekeeper missile انځور
- همدارنگه د اټومي وسلو د ليردولو نور ډولونه هم شته لکه Artillery shell
- Land mines Nuclear depth charges , او دامريکا د متحده ايالاتو له خوا په يووخت کې د Anti-Submarine warfar torpedoes يو اټومي Mortar ازمايل شوي وو .

پونبنتنی

دلتوجه خخته مویوه نری مننه

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.